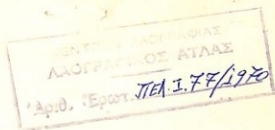

284
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

5-12-1969/20-1-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Ζ.ε.υ.χο.χα.τι.ο.
(παλαιότερον ὄνομα: Ζ.ε.υ.χο.χα.τι.α'), Ἐπαρχίας .. Μαν.τι.ν.κ.ί.α.ς
Νομοῦ .. Ἀ.ρ.μ.α.δ.ί.α.ς .....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δημήτριος
Γ.Θ.α.δ.ω.ρ.ρ.ω.ο.υ.χ.ο.ς ἐπάγγελμα .. Α.Ι.δ.α.σ.μ.α.ρ.χ.ο.ς .....
- Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ζ.ε.υ.χο.χα.τι.ο. - Μαν.τι.ν.κ.ί.α.ς
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... Τ.ρ.ί.α .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἀ.θ.α.ν.ά.σ.ι.ο.ς. Δ.ι.α.ρ.ι.κ.ί.τ.ι.ς. .. Ἰ.ε.ρ.ε.ὺς
Ζ.ε.υ.χο.χα.τι.ο. ....
ἡλικία .. 5.0. .... γραμματικαὶ γνώσεις .. Ἑ.μ.η.κ.ί.α.ς. Ἰ.ε.ρ.ε.ὺς. Κορίνθου
..... τόπος κατοικίης Π.α.λ.α.μ.α.ω.ρ.χ.ο.ς
..... Ἀ.ρ.μ.α.δ.ί.α.ς
β) ὁ τίς ἐστὶν Μ.α.ρ.κ. Τ.ο.σ.α.σ.α.χ.ι. .. Ἰ.ε.ρ.ε.ὺς. Ἰ.ε.ρ.ε.ὺς. Κορίνθου
Δ.ι.μ.ω.τ.ί.κ.ο.ς. ἐν Ζ.ε.υ.χο.χα.τι.ο. Μαν.τι.ν.κ.ί.α.ς

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Α.Ι.δ.ε.ω.ρ.α.κ. κ.ο.ρ.ο.ρ.ί.σ.τ.α.ς.α.ι. Ρ.Ι.μ.ί.κ.α.ς. καὶ
μ.έ.ρ.ο.ς. τ.ῶ.ν. κ.ο.τ.ί.μ.ω.ν. Δ.ι.α.ρ.ι.κ.ί.τ.ι.ς. κ.ο.ι.μ.ί.τ.ι.ς. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ
εἰς κ.ο.τ.ί.μ.ω.ν. ὅ.τ.ι.ν. ὅ.τ.ι.ν. ἑ.μ.η.κ.ί.α.ς. ἑ.μ.η.κ.ί.α.ς. ...
Ὑπάρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσονται κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ἑ.μ.η.κ.ί.α.ς. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. ...
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Α.Ι.δ.ε.ω.ρ.α.κ. καὶ
Δ.ι.μ.ω.τ.ί.κ.ο.ς. ἐν Ζ.ε.υ.χο.χα.τι.ο. Μαν.τι.ν.κ.ί.α.ς
καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. ...
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Α.Ι.δ.ε.ω.ρ.α.κ. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. ...
καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. καὶ θ.ο.υ.ν.ά. ...

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Οἱ καλλιεργεῖται ἀσχολοῦνται ἐν ἑκτῇ νῦν τῇ γεωργίᾳ καὶ τῇ κτηνοτροφίᾳ...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ἄσχοιτο καὶ ἐν γεωργίᾳ...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Δὲν ὑποφύοντο τοιοῦτον ἐξ ὅρων καὶ...
μαται...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ...

Ἐρχοῦντο εἰς τὰ κτήματα αὐτῶν

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (ποιοῦντες ζῆδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ...

- 8'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος.

Πα. χωράειν ἐλπίσιν καὶ οὐκ ἀποφύγειν τὰς ἐπι-
κόρουσας ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις, ἀλλὰ βολῆναι καὶ ἀπο-
καταστάσειν.)

- 2) Πότε έγινε το πρώτον χρήσις χημικών λιπασμάτων εις τον τόπον
 σας; Η. Χρήσις χημικων λιπασματων εγενετο ετος 1925

- Ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; ..
 & v. χρῆται . Πάρειν γινῇ τοῖς κ. γινῇ . . .

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατεσκευάσθη τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ ;

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2. .... 5. .... 8. ....

3. . . . . 6. . . . . 9. . . . .

- 2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) *Πρόδ. 13. 1/2 τών*
3) Μηχανή θερισμού *Πρόδ. 8. 1/2 τών*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Πρὸ 8 κινῶν*

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ *Πρὸ 10 κινῶν*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *τὸ ξυλινόν ἄροτρον*
τὸ μακροσυνέταρον οἱ ἱεῖς οὐ γεωργοί

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Υ.ν.ι</i>	6. <i>Σταβαίρι</i>	11. ....
2. <i>Κουντούρι</i>	7. <i>Λαυρία</i>	12. ....
3. <i>Φ.τερά</i>	8. <i>Γαλήφο</i>	13. ....
4. <i>Σ.παθῆ</i>	9.	14. ....
5. <i>Χερσίδα</i>	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

..Τ.ο...ὕνι...τοῦ...ξύλινου...ἀρότρου...ἐν...τῇ...ἀροτρίασει...μορφῆς...
ἐν...τῇ...ἀροτρίασει...
.....

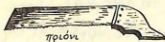
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Τὰ ἀρχαῖα ὄντα σπάθαι ἦ-
το...
.....

Τ.ο...ἀρχαῖα...ὄντα...
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; Τὰ ἐκ ξύλου ἦτο...
.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Ἐργαλεῖα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀνάρι, πριόνι,
ἀρίδι, ξυλοφάι...
.....

πριόνι

ἀρίδι

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀνάρι)

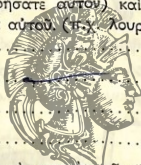
- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίανος, ὄνος. *χρῆσι. κοῦριων το βόες, ἵπποι, ὄνοι καὶ ἡμίονοι (βοὶ, κριὰ, χοίρια, γαίδια, κτλ.)*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν *χρῆσι. κοῦριων το βοὶ, κριὰ, χοίρια, γαίδια, κτλ.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦ το ἀναγκαῖος ὁ ζυγός διὰ τὰ βοὶ, κριὰ, χοίρια, γαίδια, κτλ. διότι καὶ μαχαίρα τὸ σχοινί.*

ἡ το ζυγός ὁ ζυγός πρᾶξις ἐστίν.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, εὐλρου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *κουλλούρι*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἐκ τῆς παλαιότητος ἀπὸ πρῶτης*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου ὁ δὲ ζεύξις τοῦ ἀροτροῦ γίνεται*

11 ^{eis autēn to aposton}
ἐξέρον. ^{καὶ φέρει} χαλάρια, τραβιχὰ, πακομαπούρα
Παχου. 7 dner

[illegible]

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζευξιμον των βοδιών (ή του βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).
Το ζεύξιμον γίνεται ἐπὶ τῷ ἄροτρῳ, ὅπου οἱ βοεῖς ἐκτρέφονται. Οἱ βοεῖς ἐκτρέφονται ἐπὶ τῷ ἄροτρῳ, ὅπου οἱ βοεῖς ἐκτρέφονται. Οἱ βοεῖς ἐκτρέφονται ἐπὶ τῷ ἄροτρῳ, ὅπου οἱ βοεῖς ἐκτρέφονται.

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῴων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Εξ.σ. κ.κ. τὰ βόδια. αἱ δὲ τὰ μάραια. δ. κ. κ. σχοινί, εἰς δὲ
τὰ κέρατα καὶ μυχαίρια. ἐκείνου. διὰ σχοινίων. προσδεθεί-
ναι εἰς τὸ ναυλοτελ.

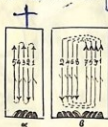

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Τὸ ὄργωμα ἐγένετο καὶ γίνεται αὐλακίαις εὐθείαις γραμμικώς.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

ἐγένετο καὶ γίνεται εὐδυσγραμμικῶς εἰς σποριῶν

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριές, ντάμιες, στασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.); Ἡ σπορά γίνεται εἰς σποριές - στασιές

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; με αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; .....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι; καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... Τραχήτως καὶ ... ἐκείθεν εἰς ἐκεῖ καὶ ... μετὰ τὴν ἐκείθεν καὶ ... Ζενογραφίαν

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *ἐν τῇ σπορᾷ καὶ ἐν τῇ ἀροτρίας* ...

δημητριακῶν .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Τ.α. ἔργα καὶ ἐν τῇ σπορᾷ*

δημητριακῶν ἐγίνοντο καὶ γίνονται ἐν τῇ σπορᾷ
ἐν τῇ σπορᾷ .....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τ.α. ἔργα καὶ ἐν τῇ σπορᾷ καὶ ἐν τῇ ἀροτρίας
καὶ ἐν τῇ σπορᾷ καὶ ἐν τῇ ἀροτρίας .....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἐν τῇ σπορᾷ καὶ ἐν τῇ ἀροτρίας
ἐν τῇ σπορᾷ καὶ ἐν τῇ ἀροτρίας

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἐν τῇ σπορᾷ καὶ ἐν τῇ ἀροτρίας*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *δισάκι καὶ σάκι*

καὶ .....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Πρακτικὸν περὶ ζεύγους*

βοδῶν. χρῆσι. μοφορεῖ. τὴν βουκέντρα. Πρακτικὸν περὶ. ἐκδύων. γὰ. ζεύγους. ....

Τὰ ζεύγους. γάρ. γὰρ. ἐκδύ. ἢ βουκέντρο. σ. ιδι. ....

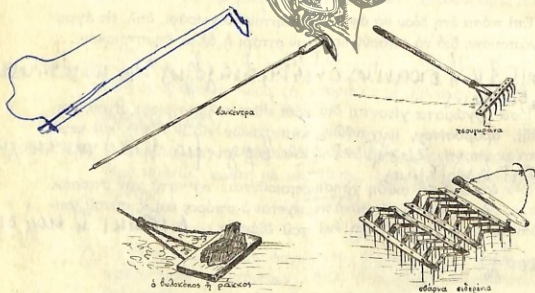
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσης τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γίνεται. τὸ. ἐνομομακτόν. ....*

σβάρνισμα. ....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

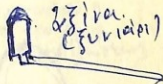
ἔργα. καὶ. γὰρ. διὰ. τὰ. ἢ. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) ..Τ.σ.α'πα ,
 α.ξ.ι.κ.α. , μαστίχα.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Βοηθοὶ ὁδομάχοις ἢ αἱ κογιάνται ζευγαλῆς καὶ Παιδί
 Ὀνομαζοῦνται...ξ.β.κ.α.ρ.α.δ.ε. ....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Πρωμακίς, Πάχια, Χωράφια καὶ ἀμύλου
 ὀσπρία...χωράφια.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ..Τ.α' ἀκαλλογασσόμενα

καὶ τὴν σπορὰν καὶ τὴν διμυρίασιν
 διὰ τριφύλλι καὶ βαρνα.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρᾶσιες (βραχιές) καὶ ἄλλως.

Πρωμακίς, ξινκίται καὶ...β.μ.κ.ρ.ν. ἐξήντητο
 καὶ...ο.κ.κ.α.δ.ε.ν...μ.κ. αὐ.ζ.α.μ.ε.ς.....

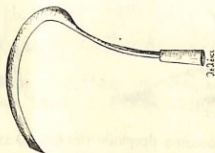
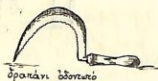
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μὲ δρεπάνι...*
...καὶ...

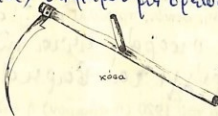
Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

καὶ μὲ καὶ ἐπὶ ἀντικείμεν... εἰδὴ δρε...
πανιών...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

Μὲ δρεπάνια, σιδηροὺς μὲ δρεπάνια καὶ κόσσες

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Τὸ δρεπανιοῦ ὀδοντωτὴ, καὶ ὀδοντὴ ὁμαλὴ.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Μὲ ξύλινον χεῖρι (χειρολαβή).*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Αἰχρον. Ται... ἀγκάλιες... ἡ...
 ζαχμάλια... ἡ... δεμάτια... χεῖρ. βοχαι...*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου καὶ ποῖον ; ... *Θερίζουν...
 ἄνδρες... καὶ γυναῖκες... εἰς τὰ ἰδιώτα...
 πωλ... καὶ μισθωτοὶ... οὕτως... ὅς... ἡ μείβον-
 τα... ἡ... ἡμερομίσθια...*

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι μὲ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). ... *Οἱ διὰ ἡμερομίσθίου ἐργαζόμενοι ἡμείβον-
 το καὶ ἀποκοπῶν... εἰς χρῆματα... ἡ...
 εἰς δαυς...*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *Αἱ γυναῖκες ἐφέροντο πρὸς προφύλαξιν...
 χιμῶν... των... Παιδιά... καὶ... οἱ...
 ἄνδρες... ἡ... των... μέσην των...
 πικρῶ... ἡ... βολομίσθιον... του καρι...*

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς, καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἐδίδετο βικαρία καὶ ἤρχισον ἀκρίβειαν καὶ
καί μισον ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος 24 ἡμέραν ὅχι.

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ἐτραγουδοῦσαν καὶ τραγουδοῦν τραγούδια
ταῦτα τόμον 2ον, 6ο καὶ 7ον διημεροῦ
καὶ 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188,

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὅταν οἱ θεριστοὶ ἐκρίβουν τὴν χωρίδα τοῦ χωραφιοῦ, οὐ μετακρίβουν τὸν θερισμὸν καὶ ἔτσι μαζὶ ἐκρίβουν τὰς ἀγκαλίδας, τὰς τασοδάς, τοὺς θάμνους καὶ τὰς ἀλλὰς ἐνὰ 4. καὶ 7. θάμνους εἰς δεμάτια καὶ φέρον μαχαίρῳς σιμαχῶς... Αὐτὸ γίνεται καὶ σὺ φέρον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Συνέκεντρωνόντο καὶ συγκεντρώνοντο κατὰ μίαν... δεμάτια... ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ καὶ σχήματος... τριγωνικοῦ.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Πρὸ 50 ἐτῶν

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τὸ φυτόμα καὶ τῆς Παιδαγωγίας ἐγίνετο καὶ γίνετο
'Απὸ ἐρχοῦ Μαρίνου. ἔως ἐλθούσης 'Αυριγίου

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Ἡ ἐξαγωγή ἐγίνετο καὶ γίνετο
δι' ἐκείνους τὸν φῶτον. ἔως ἐλθούσης 'Αυριγίου
Σπανίου δὲ δι' ἄλλους ἢ τοσούτους.....

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνήριζτο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξήραν χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκου); Ἐάν

ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Σανόν, τριφυλλί, βίκου, ρόβη, ἀχυροὶ καὶ
κορνύβη. παραθεσίου (τ. γ. ἔρεσ) φ. καὶ ἰσχυρὰ
ἐγίνετο καὶ γίνετο. ὁ μὲν τῶν δεικνυμένων.
Ἡ ἐξαγωγή ἐγίνετο. ἐν τῇ ἀφρώ, καὶ ἐν ἄλλοις

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ. ἄ.). ἐθερίζετο τὸν Μάιον. ἔως ὀκτωβρίου. ἐν ἄλλοις
ὁξείναι μὲν ὅρα πάντα καὶ ὁξοὺς. —
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Η Ήραν και το δέλεο...
 έγινετο και έγινε εις τον καρπὸν δέλεο...
 δέλεον μὲν καὶ καλὸν σκελετόν.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετ' ἤραντο καὶ ἀνέστησαν καὶ οἱ...
 ἤραντο καὶ πολλοὶ καὶ ἄλλοι ἐξ ἡμερῶν...
 καὶ πηλοὶ καὶ χερσοὶ καὶ οἱ...
 οἱ καὶ...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; ὅταν ᾖ καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; καλεῖται...

Θεμωνοστάσιον. Τοποθετοῦνται ἐγγύς καὶ...
 καὶ οἱ σχετικῶς οὐρανὸν...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλωνι; ... Ἀνεκώειν...

Ὑπῆρχεν ἀγκυρία. -

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατὰσκευάζεται) τὸ άλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... οἱ καὶ παλαιότερον...

Τα καὶ οὐδὲν, ἐντὸς τοῦ πηλοῦ...
 τῶν οἰκίων καὶ ἔξω τοῦ...
 χωρίου

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἀντικων καὶ ἀντικων εἰς μίαν ἢ καὶ ὡς ἑξῆς -
σο. ἴσως οἰκογενείας .....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχεται ἀπὸ
το. Ἰουνίου ἕως τέλους Ἰουλίου .....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχετ.
διάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) χωματάρχον καὶ πετράρχον

χωματάρχον καὶ πετράρχον .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

καθαρίζεται καὶ ἡ ἀφαιρ. χορτὰ καὶ
ἀλείφεται με σ. χλοῖαν τοῦ ἔδαφους
διὰ πύργου .....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

οὐτε ἐξήκοντο εἰς καὶ ὑπερβόησαν ἡμέραν
καὶ ὥραν .....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλώ-

Η. Το φως είναι ελκυστικό και γίνεται βελαντινός.
Τών δ' ελκυστικών και καλόν είναι γινώσκον...
και αμείνωνται μεθ' ὧν γὰρ ἐκφράσσεται
αὐτὸ ἀδύνατον

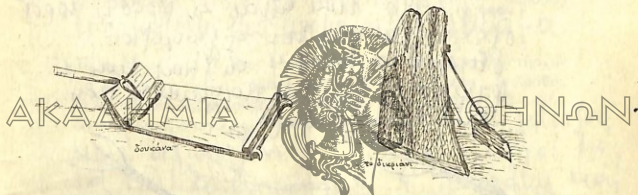
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυραποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφεραμένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ἑλλης στυλός, ὕψους δυο πέτρων (καλούμενος στήγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. ....

Ο... αγνωστός ζήταρε και ζήταρε διά τὸν
 κρόνον ἡμεῶν, παλαιότερον καὶ καὶ δαίμων
 ἡμεῶν σὲ τὰ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ὅτι
 ραῖ, ὅτι ζήταρε τοσοῦτον ἐπὶ τὸ κέντρον τοῦ

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Τὰ ἴδια
 Περιφέροντο ἐνδεδομένα καὶ ὁμογενή, συνδεσ-
 μέναι μετὰ αὐτῶν στραχύων.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

Ο... ἄλωνισμός ἀρχεῖτο διὰ μηχανῆς περιφοράς
 τῶν ἰσχυρῶν ἀν. ὁ. ἰ. ε. σ. ὑποβάλλει, ἡ δὲ αὐτὴν ἐξε-
 ν. ὁ. τ. ἡ δὲ αὐτὴν ἐξε. καὶ οὐ φέλλει. ν. ὁ. ὁ. ν. ἰ.
 ὁ. ὁ. ἡ δὲ αὐτὴν ἐξε. φέλλει. καὶ οὐ φέλλει.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

1) Αρχικα. $\rho_{\text{πρ}} = 9^{\text{u}}$, $\pi_{\text{πρ}} = 0$, $\pi_{\text{πρ}} = 0$
 2) $\rho_{\text{πρ}} = 9^{\text{u}}$, $\pi_{\text{πρ}} = 0$, $\pi_{\text{πρ}} = 0$
 3) $\rho_{\text{πρ}} = 9^{\text{u}}$, $\pi_{\text{πρ}} = 0$, $\pi_{\text{πρ}} = 0$

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα/εία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ. ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Πάντα καὶ εἶναι ἐν χρήσει πρῶτον

οἰκουλί, δοκίμασι καὶ, ἐπεὶ τὸ ἀκρον ὁδοιποριῶν ὑπὸ τὴν κατωτέρω
μορφῇ): *Πᾶσι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν πατέρα
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ πατήρ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου
δίδωσιν αὐτοῖς τὴν ζωὴν αἰώνιον. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
δίδωσιν αὐτοῖς τὴν ζωὴν αἰώνιον. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
δίδωσιν αὐτοῖς τὴν ζωὴν αἰώνιον.*

- 13) Κατά την διάρκεια του αλωτισμού ο γεωργός με το δικάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις τὸ άλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλανιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; . . . . . γεωργός, αλωνιστής, κατὰ δικάλι . . . . . οὐκ κατὰ κατὰ ρίπτει στάχυν γύρω τοῦ ἀλωνίου . . . . . γεωργὸν τοῦ στάχυν καὶ τοὺς ρίπτει ζῶα . . . . . αλωνιστὴν γεωργόν . . . . .

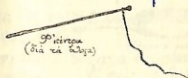
[illegible]

- 14) Ητο ἐν χρήσει ειδική ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (*Ὑν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

7. Η ΤΟ ΠΑΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΧΡΥΣΑΙΣ
 ΧΕΙΡΑΣ... ΒΙΒΛΙΑ ΜΥΝΟΥΝΤΑΙ ΧΡΥΣ
 ΕΝΟΤΕΙΟΝ ΖΥΓΟΝ ΜΑΛΛΟΝ ΕΝΟΤΕΙΟΝ ΜΕΤΡΟΝ, ΜΕ-
 ΡΙΜΟΝ ΔΩΡΙΟΝ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου ἀκριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *Λέγεσαι... αἰολομεναι και γυριμεναι 3-4 φορές...*

βίτσα.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθῶν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (Ἐν Κρήτῃ: μάλαμα) *ἔνομοιζοντο και ὀνομαζονται χιαντα.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (Ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τῆσπαιδες) καλούμενοι ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωνιάτες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδία ἢ αἰολογὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν *και... αἰολογουν... οἱ δὲ οἱ αἰσχωργαί. με, καὶ ἰδικοὶ... ἴδια... πολλοὶ και με δανειμαρ... 145*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *ἔχρημοιμοιζοντο τὸ κοπάνισμα μετὰ τὴν σκαμνιν, τὴν βαννιν και τὴν ρεβιδία.*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; *Πλεονεχὲς ξύλον ὀνομαζόμενον μερμακὸς και τρισεμναβὲς καὶ ἔχει ξύλου δρυὸς ἢ γυρορρεῖας...*

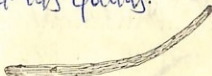
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχυῶν ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

ἐγένετο τὸ κοπάνισμα
ἐν τῇ αὐλῇ, ἐν κοπάνῳ, ἐν αὐλῇ
τῶν ρεβιθῶν καὶ τῆς φακῆς.

Ναί,

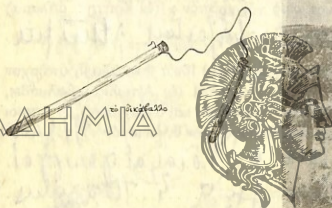

κόπανος στρογγύλος

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

Δὲν ὑπάρχον μετὰ παρα-
γωγῆς τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἐνδὸς
τῶν μελῶν αὐτῆς οἰκογενείας.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχυῶν ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Παραμαῦ ἐφορμηται (χλιοπαύται) δια τὸν ἀποχωρισμὸν μὲν τοῦ καρποῦ —

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντοκισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... Ναι. ἐτραγουδοῦνται μὲν τινὰ καὶ ἀπὸ τῶν τραγουδιῶν ἀρχαίων. τινὲς καὶ τοῦ διαδεχόμενου τῶν ἀπο- μνην. —

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Αἰταῖοι καὶ Πάριον καὶ βινταίον καὶ τὸν ἀποχωρισμὸν β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

Οὐο. μαζάνι. αἱ ἀλωνισ- νοὶ σταχὲς λειῶμα καὶ μετὰ τὸ εἰς σωρὸν μετὰ τὸ εὐρεῖται καὶ τὰ εὐρεῖται. —

τοῦ δικιργιάν (δικιργιάνι)

τοῦ δικιργιάν (δικιργιάνι)

τοῦ δικιργιάν (δικιργιάνι)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Γίνεται σωρός καὶ δὲν μαρφώνεται ἐπὶ αὐτοῦ τίποτα.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Γίνεται μετὰ ἀρχαῖς καὶ τὸ δεικνύει καὶ ἐν ἀνεμίσματι μετὰ φτυαρί.

φτυάρι

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Πρὸς λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρες, γυναῖκες· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνιστὴς ὄχι... ἀλλ' ἐπὶ ἀμοιβῇ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια χονδρὰ κόμπια κλπ... κόμπια ὁ καρπὸς ἀλίσσεται διὰ τοῦ ποδὸς τοῦ αἰγίου.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

~~Δὲν γίνεται~~ δειγμένο ἀνέμισμα.
~~Δὲν~~

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμειναντὰ
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ ἐκ τῶν κοπιῶν
γίνεται διὰ τοῦ δριμνίου, τὰς
χρόας δὲ χροῖ. μοσχοῦται καὶ σαρωθροῖ

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ διὰ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

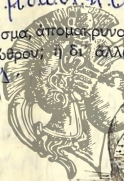
νιστῆρας

Ναὶ

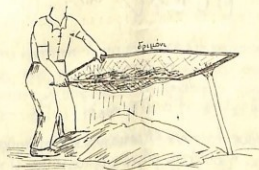
Ναὶ

κοσκίνο παλιό δερμάτινο

κόβρος ἢ ἀριλόγος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν).....

καὶ ἀρχαί χρησιμοποιεῖται. ὡς καὶ ἐν αἰ-
μα... χρησιμοποιεῖται. καὶ τὸν σα-
κιδόθεν... ἐν... βυρεῖται... ἀρραβανίζονται
καὶ χιμνίζονται βυρεῖται.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.....

καὶ σχηματίζεται σωρὸς. ὡς βυρεῖται
καὶ τὸ φτυάρι. ὡς καὶ τὰς ἀνὰ κορυφῇ
ἐπὶ σωροῦ χαράσσεται. ὡς καὶ τὸν
κέντρον. ὡς καὶ χιμνίζονται τὸ φτυάρι.
Τί ποιεῖ ἄλλο ὅσον χιμνίζεται.....

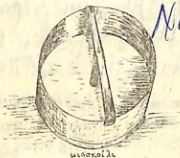
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.....

ὡς βυρεῖται

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκιδας, εις κοιλία κλπ., παραθέσατε δε και χρο-
νόγραφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικής εικόνας).

επιχειρηματο 1) Το Αγωνιστικό 2) Το Παρωδιακό
3) Το Αφροδιτικό και 4) Το Ιστορικό και Ανεκδοτ.
5) Το Ερωτικό 6) Το Χρησιμοποιοτικό 7) Το Μυθολογικό 8) Το Κοινωνικό 9) Το Εθνικό 10) Το Εξωτικό 11) Το Εξωπλανητικό 12) Το Εξωπλανητικό 13) Το Εξωπλανητικό

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνατιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) κατὰ τὴν ἐξέλιξιν.....

- 1) Το Πρωτεύον 2) Το δευτερεύον
3) Το εξωπρωτόνιο.
Από εξωπρωτόνιο Πρωτεύον, δευτερεύον & χ1.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) . . . . .

κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) . . . . . καρπῶς ἀποδομένον ἐν τῇ
ἐκείνῃ εἰς ἀποδοχὰς μαζοφείας.
καροδία (ζυζινά) . . . . .

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον;

Τὸ ἄχυρον...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα;...

Ὅταν ἐκτεθῇ τὸ σπέρμα καὶ εἰς τὴν γῆν...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ;..

Παραμυθία...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;...

Ἐν τῇ ἐκτεθειμένῃ...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...

Δ'. ΕΘΝΕΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμνηστικὰ εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

...καὶ τὸν πλεονέκτημα...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

Ὅταν ἀρχίσῃ...
...καὶ τὸν πλεονέκτημα...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.)... ..

δια το γούρι της απορίας

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;... ..

Παιδια και ηλικιωες

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.

Τά κλέπτουν ; "Αν γαί, από ποιον μέρος ;

Τα συλλεγον οί ποιοι της οικίας των οφειται υψθουν

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Τα μεταφέρουν ται παιδια και οί ηλικιωες της οικίας των

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εορκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

οείν υψιθαι το ελξεν ιουραι

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

οείν ελξαι το

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

καίονται καίονται

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) ....

110χι/

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Οὐδὲν ἄλλο. ὑποφέρει,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ημερομηνία πληρωμῆς 4/4-
 1970 ἀπὸ 5-12-1969 ἕως 80-1-70
 ἔν τῷ ζευγαριῶν 24 30-1-70
 ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

Σχολ. Θεοδωρόπουλος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ